

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:

m.miljoprovningsenheten@regeringskansliet.se

SOU 2022:33 - Om prövning och omprövning – en del av den gröna omställningen

Diarienummer M2022/01389

Sammanfattning

Det är bra att utredningen föreslår ändrade processregler i syfte att förenkla prövningen. I huvudsak bör förslagen genomföras, men vi föreslår vissa justeringar. Svenskt Vatten bedömer att förändringarna troligtvis inte räcker för att korta handläggningstider och förenkla för dem som söker tillstånd. Regeringen behöver snarare ta ett större grepp om prövningssystemet för att detta effektivare ska svara upp mot samhällets behov och ett nutida klimat- och miljöskyddsbehov.

Svenskt Vatten håller med utredningen om att tillstånd som huvudregel inte ska tidsbegränsas och vi tillstyrker införandet av en 40-årsregel för översyn av gamla tillstånd med omoderna miljövillkor. Omprövning av tidsbegränsade tillstånd för effektiva reningsverk med modernare villkor skulle riskera bli negativa för miljöskyddet på grund av försämringsförbudet i EU:s vattendirektiv.

För att förhindra verkningslösa omprövningar av redan tidsbegränsade tillstånd bör det framgå av bestämmelsen att tidsbegränsning inte får riskera medföra negativa eller uteblivna positiva effekter på miljön. Omprövas effektiva reningsverk med tidsbegränsade tillstånd finns risk för att ett nytt tillstånd inte kan meddelas eller tas i anspråk på grund av vattendirektivets försämringsförbud, som även ska tillämpas på oundvikliga försämringar vid ombyggnation för att införa den teknik som det omprövade tillståndet kräver.

Vi tillstyrker att det ska gå att förlänga ett tidsbegränsat tillstånds giltighet i tre år för verksamheter som bör fortsätta bedrivas. Den möjligheten anser vi bör utvidgas till när ett nytt tillstånd inte hinner beslutas innan ett tillstånd som saknar tidsbegränsning gör nödvändig verksamhet olaglig. Ansöknings-, besluts- och överklagningstider kan ta lång tid och det går inte att stoppa avloppsflöden till ett reningsverk utan katastrofala följder för miljön.

Värt att notera är att avloppsreningsverkens grundläggande syfte är att skydda människors hälsa och miljön. Alternativet att inte ge tillstånd till att bedriva avloppsrening kommer de facto skapa miljöproblem, inte förhindra dem.

Vi tillstyrker att ändringsprövning ska vara huvudregel när en miljöfarlig verksamhet ska ändras. Hela verksamheten ska prövas bara om verksamhetsutövaren sökt tillstånd för det.

Det är bra att länsstyrelsens roll och betydelsen av samrådet före ansökan stärks. Samrådet har stor betydelse för att göra tillståndsprövningen smidig. Det är positivt med ökad tydlighet om hur ansökan ska avgränsas så att onödiga utredningar undviks. Vi håller med om att det i gengäld bör bli lättare att avvisa ofullständiga ansökningar från verksamhetsutövare som inte följer samrådet.

Svenskt Vatten tillstyrker att den som söker tillstånd bara behöver ta fram en förenklad beskrivning av verksamhetens påverkan på miljön om länsstyrelsen har beslutat att miljö-påverkan inte kan antas vara betydande.

Förslaget att mäta handläggningstider från att ansökan lämnas in fram till beslut är betydligt bättre än som tiderna mäts idag. Det nya sättet fångar upp sådana brister och synliggör potentialen för förbättringar av myndigheternas handläggning och hur lagstiftningen fungerar.

Den fjärde punkten i förslaget till övergångsbestämmelser bör medge en ansökningstid till den 1 januari 2027 eller 2028 för den som den 1 januari 2024 bedriver en tillståndspliktig verksamhet vars tillstånd blir 40 år före den 31 december 2024. Svenskt Vatten saknar data om hur gamla de äldsta tillstånden för reningsverk är, men det kan ta längre tid än två år att ta fram underlag, få fram politiska beslut om investeringar, beviljas lån för dessa, samråda, upprätta ansökan om tillstånd m.m.

Svenskt Vatten avstyrker inrättandet av en klimatstyrka på någon av länsstyrelserna. Vi förstår inte hur en sådan kan förenkla prövningen av verksamheter som bidrar väsentligt till klimatomställningen, särskilt som det inte gått att identifiera vad det är för slags verksamheter som avses bidra väsentligt eftersom en bidragande verksamhet ofta är beroende av andra. Den påverkar miljön på även andra sätt. Risker är snarare längre handläggningstider när ännu fler ska in i redan överbelastade beslutsprocesser.

Bakgrund

Miljödepartementet har remitterat betänkandet från Miljöprövningsutredningen som haft i uppdrag att se över hur det kan bli enklare att få miljötillstånd. Det kan idag ta många år att ta fram underlag och upprätta en ansökan, komplettera ansökan enligt olika myndigheters krav och att slutligen få ett beslut, som om det överklagas fördröjer processen ytterligare. Förslagen som utredningen lämnar syftar till att göra prövningen modernare och effektivare samt underlätta att miljö- och klimatförbättrande kan införas snabbare med bibehållen ambitionsnivå på miljöskyddet.

Utredningen har också övervägt om ett begränsat förtursförfarande för verksamheter som väsentligt bidrar till klimatmålen bör införas samt utrett hur tidsbegränsade tillstånd och omprövningar kan modernisera tillståndsvillkoren.

Hur smidigt tillståndsprövningarna fungerar har betydelse för ca 430 miljöskyddande avloppsreningsverk som måste söka tillstånd. Enklare prövning av miljöfarliga verksamheter kan även få positiv betydelse för prövningen av ett stort antal tillståndspliktiga vattenuttag för produktion av dricksvatten om resurser frigörs.

EU-kommissionen översyn av EU:s avloppsdirektiv pågår. Med anledning av EU-kommissionens seminarier och hearings kan översynen resultera i att ännu fler avloppsreningsverk behöver prövas, och redan idag är det många äldre reningsverk som har gamla tillstånd som kommer att omprövas.

Ta ett större grepp

Svenskt Vatten föreslår regeringen att se bredare på systemet för tillståndsgivning, handläggningstider och resurser och hur systemet ska användas i dagens miljöpolitik och ge en ny offentlig utredning ett sådant uppdrag. Vi utvecklar detta i bilagan till vårt yttrande.

Förslagen som den här utredningen presenterat bedömer Svenskt Vatten är i huvudsak bra men det är troligt att de inte räcker för att lösa problemen med byråkratiska hinder i miljö- och klimatarbetet, onödiga kostnader för kommuner och näringsidkare, resursåtgång på myndigheter m.m. som Riksdagen, regeringen och övriga samhället vill ha löst.

Vi bedömer att det är dags att se över provningssystemets konstruktion som grundades för den miljöpolitik som bedrevs för 30 – 50 år sedan, även om förändringar har gjorts i det. Systemets ändamålsenlighet bör ställas mot nutidens och framtidens behov.

Bra förslag

Svenskt Vatten håller med utredningen om särskilt följande:

- Tillstånd bör inte ha tidsbegränsning som huvudregel. Dagens regler i fråga om möjlighet till tidsbegränsning bör fortsätta att gälla.
- ändringsprovning ska vara huvudregel när en miljöfarlig verksamhet ska ändras. Det är inte proportionerligt att ompröva hela verksamheten när en del av den ändras till det bättre.
- miljövillkor i tillstånd ska inte vara äldre än fyrtio år. Så gamla villkor driver ingen miljönytta och inte ens EU-direktiv hinner bli så gamla innan de revideras.
- länsstyrelsens roll och betydelsen av samrådet som ska föregå en ansökan bör stärkas. Vi anser att samrådet har en mycket stor betydelse för en smidig tillståndsprövning.
- 6 kap. 12 § MB ändras så att det blir tydligare i samband med avgränsningssamrådet vad en ansökan och en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla. Vi vill understryka det som utredningen skriver om utredningar som krävs "för säkerhets skull", sådana ska inte få fortsätta begäras in.
- 6 kap. 47 § MB ändras så att den som söker tillstånd bara behöver ta fram en förenklad beskrivning av verksamhetens påverkan på miljön om länsstyrelsen har beslutat att miljöpåverkan inte kan antas vara betydande. Vi anser att det är en bra men otillräcklig förändring.
- det i gengäld blir lättare att avvisa en ofullständig ansökan från en verksamhetsutövare som inte följt samrådet.
- övriga ändrade processregler som förenklar provningen, med vissa justeringsförslag enligt nedan.
- handläggningstider bör mätas på samma sätt hos alla tillståndsbeslutande instanser. Det är mer rätt att mäta tiden från att ansökan lämnas in fram till beslut än från komplett ansökan till beslut. Det nuvarande sättet att mäta anser vi inte fångar upp väsentliga brister och potential för förbättringar av myndigheternas handläggning.

Lagförslag som bör förbättras

Svenskt Vatten föreslår att några lagförslag förbättras.

16 kap. 2a §

Enligt första stycket ska den tid gälla för omprövning som redan angivits i ett tillstånd. För att förhindra meningslösa omprövningar som måste göras på grund av redan tidsbegränsade tillstånd bör det framgå av den här bestämmelsen, eller av en annan lämplig bestämmelse, att en tidsbegränsning inte får riskera medföra negativa eller uteblivna positiva effekter på miljön. Hindret i 5 kap. 4 § MB från den s.k. Weserdomen är redan det ett hinder för mycket, vilket regeringens ärende om Uppsalas reningsverk visar.

Även tillfälligt ökade utsläpp när ett omprövat reningsverk ska byggas om kan vara otillåtna enligt 5 kap. 4 § MB mot bakgrund av EU-domstolens dom (C-525/20). Domen handlar om innebörden av tillfällig försämring av status enligt artikel 4.6 i Vattendirektivet. Kan inte de tillfälligt ökade utsläppen hämtas in med ny teknik som bara är marginellt bättre än den som redan används riskerar inte omprövade tillstånd kunna tas i anspråk. Då görs en sådan omprövning bara för omprövningens och de svenska reglernas egen skull. Miljönyttan uteblir.

24 kap. 9 § andra stycket

Andra stycket bör avgränsas bättre. Svenskt Vatten föreslår ett tillägg så att lydelsen blir "... för att följa en miljö kvalitetsnorm eller någon annan bestämmelse om miljö kvalitet eller krav på naturmiljön som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen." Utan vårt kursiverade tillägg kan bestämmelsen avse vad som helst.

24 kap 13a §

Förslaget om att en ny bestämmelse bör införas i 24 kap. 13a § miljöbalken är bra men bör utvidgas något. Enligt författningskommentaren tar bestämmelsen fasta på förlängning av tidsbegränsade tillstånd. Den sökande föreslås kunna begära och få giltigheten av ett gällande tillstånd förlängd i tre år för att undvika att deras tidsbegränsat tillstånd löper ut för en sådan verksamhet som bör fortsätta bedrivas. Vi anser att en motsvarande möjlighet bör finnas för alla övriga som lämnat in en ansökan om nytt tillstånd och detta inte hinner beslutas innan ett tillstånd gör verksamheten olaglig.

Ett aktuellt exempel är Uppsalas ansökan om tillstånd för ett nytt reningsverk. Tillståndsramen riskerar överträdas om inte ett nytt tillstånd hinner beslutas, men handläggningen har dragit ut på tiden och blivit en fråga för regeringen enligt 4 kap. 14 § vattenförvaltningsförordningen. Om Mark- och miljödomstolen måste göra som den varnat för och avslår ansökan med hänvisning till försämringsförbudet i 5 kap. 4 § miljöbalken kommer det ta ännu längre tid att få ärendet avgjort om domen överklagas. Eftersom avloppsvattnet inte kan stoppas kan inte heller reningsverket stoppas men det är likväl olagligt att överträda tillståndsramen. Olagligheten ska åtalsanmälas enligt 26 kap. 2 § miljöbalken, även om det är staten som förorsakat överträdelsen genom långsam handläggning.

Övergångsreglerna

Den fjärde punkten i förslaget till övergångsbestämmelser innebär att den som den 1 januari 2024 bedriver en tillståndspliktig verksamhet vars tillstånd blir 40 år före den 31 december 2024 måste hinna ansöka om ett nytt tillstånd senast den 1 januari 2026.

Svenskt Vatten saknar visserligen data om hur gamla de äldsta tillstånden för reningsverk är, men vi föreslår ändå att tiden förlängs till tidigast den 1 januari 2027 eller 2028. Det kan ta längre tid än två år att utreda ny teknik som ska fungera för den miljö som ska skyddas i många år framöver, utreda kostnaderna för olika investeringsalternativ, få politiska beslut i en eller flera kommuner om investeringarna som behövs och om att få ansöka om lån för dessa, ansöka om och beviljas lån samt ta fram så mycket underlag om miljön och verksamhetens påverkan på denna som bestämmelserna i miljöbalken om en ansökans innehåll kräver.

Vi avstyrker en klimatstyrka

Utredningen har också övervägt om ett begränsat förtursförfarande för verksamheter som väsentligt bidrar till klimatmålen bör införas och kommit fram till att ett sådant är olämpligt. Bland annat går det inte att fastställa vilka verksamheter som bör omfattas och verksamheter som bidrar är ofta beroende av varandra. Varje verksamhet påverkar fler parametrar än klimatet.

Istället föreslår utredningen inrättande av en klimatstyrka på någon av landets länsstyrelser med syftet att stödja samtliga länsstyrelser i arbetet med nya eller ändrade miljötillstånd för verksamheter och åtgärder som väsentligt bidrar till att uppnå klimatmålen. Styrkan ska ge handläggare stöd till länsstyrelserna i deras roll som part i samrådsprocessen och prövningsprocessen.

Svenskt Vatten avstyrker förslaget. Det är svårt att förstå hur en sådan styrka, som bedöms behöva stöd från Energimyndigheten, kan göra det enklare att upprätta ansökan och korta handläggningstider i domstolar och länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer så att vissa verksamheter prövas snabbare. Risken är snarare att ännu fler ska in i ett redan myndighetsöverlastat prövningssystem.

Vilka verksamheter som kan bidra väsentligt till att uppnå miljömålen kan inte lätt avgränsas och sådana verksamheter kan påverka miljön på flera sätt. Avses exempelvis sådana verksamheter som

- producerar energi utan klimatpåverkande utsläpp såsom vindkraftverk och kärnkraftverk. Avloppsreningsverk producerar 30 % av landets biogas, som den stålindustri som ska ställa om sin produktion i klimatvänligare riktning efterfrågar,
- avloppsreningsverk med potential att återvinna energi ur det utsläppta avloppsvattnet vilken idag slösas bort för att ingen efterfrågar sådan energi, eller
- verksamheter som producerar varor fossilfritt. Varorna i sig både kan och inte kan påverka klimatet under sin fortsatta livscykel - i Sverige eller utomlands. Verksamheternas platsbundna miljöpåverkan genom lokala utsläpp kan ibland vara stora och ibland mindre stora.

Vi delar den uppfattning som framförs i utredningen att hela samhället måste ställa om och att olika verksamheter är beroende av varandra. Då räcker det inte att underlätta för några få. När prövningsreglerna inte kan riktas mot några få blir det rimligen lika svårt att förse en klimatstyrka med rätt kompetens och få ut någon nytta av en sådan styrka.

Svenskt Vatten förordar att regeringen snarare bantar prövningssystemet och undersöker alternativ som utredningen missat. Se vårt bilagda förslag.

Felaktigheter i utredningen

Svenskt Vatten vill korrigera felaktiga påståenden om Svenskt Vatten och missvisande uppgifter i utredningens avsnitt 5.1.2.

- Vi har **inte** framfört till utredningen att osäkerheterna för effektiva reningsverks tillåtlighet på grund av reglerna om miljökvalitetsnormer skulle vara skäl för att undanta samtliga avloppsreningsverk från ett system med obligatorisk omprövning. Det påstår utredningen i avsnittet.

Svenskt Vatten har förklarat och pekat på miljöriskerna med omprövningar för redan effektiva reningsverk på grund av försämringsförbudet i 5 kap. 4 § MB och hur EU:s direktiv är utformade. Detta har vi även förklarat ovan.

Uppgiften om att det finns mellan 1 200 och 1 300 avloppsreningsverk i Sverige och att 138 av dessa bedrivs med tillstånd enligt miljöskyddslagen innan miljöbalken trädde i kraft är otydlig och missvisande. Det framgår inte vilken storlek reningsverken har som ingår i den angivna totalsiffran, mest troligt speglar siffran bara antalet som regleras genom 9 kap 6 § MB, vilket är både tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter. Det framgår inte hur många av de 132 reningsverken som idag är anmälningspliktiga hos kommunen. Staten prövar ca 430 kommunala avloppsreningsverk som är tillståndspliktiga (>2 000 pe) enligt 9 kap. 6 § miljöbalken, kommunerna prövar alla övriga enligt såväl 9 kap. 6 § MB (ca 600 – 800 st anmälningspliktiga som är >200 pe,) som enligt 13 § förordningen om miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd (ca 400 – 500 st som är <200 pe).

Elisabeth Unell
Ordförande
Svenskt Vatten AB:s styrelse

Pär Dalhielm
VD
Svenskt Vatten AB

BILAGA

Missade möjligheter som regeringen bör ta vidare

Svenskt Vatten föreslog till utredningen att 9 kap. miljöbalken bör öppna för en statlig förenklad tillståndsprövning som alternativ till den nuvarande. Denna bör avse tillståndspliktiga mindre reningsverk och andra mindre verksamheter som generellt kan antas sakna betydande miljöpåverkan. Tyvärr har utredningen inte ens övervägt förslaget. Den föreslår att begreppet ”betydande miljöpåverkan” ska bli styrande för tillståndsplikten (sidan 22).

Vad systemet med statlig tillståndsprövning bör nyttjas bäst till

Statlig tillståndsprövning av miljöfarliga verksamheter reglerade med stöd av 9 kap. 6 § MB har sin grund i miljöskyddslagen från 1969 när punktutsläpp var det helt dominerande miljöproblemet i Sverige. Då släppte reningsverken ut >7 000 ton övergödande fosfor per år¹ mot ca 260² ton år 2018. Utsläppen av fosfor är därmed bara ca 3-5 % av vad de var när tillståndsplikten infördes. Samma utveckling gäller för utsläppen av syreförbrukande ämnen och utsläppen av kväve har reducerats med ca 75 %. Systemet med statlig tillståndsprövning är mer inriktat på att pröva tung processindustri än vad det används till. Försök har gjorts att justera inom systemets ramar men uppdragen som myndigheter och utredningar fått har inte haft tydliga utifrånperspektiv på systemet som sådant. Det saknas därför ändamålsenliga alternativ för en bättre differentierad statlig prövning.

Svenskt Vatten ifrågasätter att alla miljöfarliga verksamheter som är tillståndspliktiga har en sådan betydande miljöpåverkan att systemet för statlig tillståndsprövning är fortsatt proportionerlig mot nyttan och funktionellt. Statlig tillståndsprövning kan ändå vara motiverad av andra skäl såsom att säkerställa genomförande av EU-direktiv och då inte bara av MKB- och IED-direktiven. Ett annat motiv kan vara att kommunerna inte har eller bedömer sig inte kunna ha kompetens för att pröva mindre miljöpåverkande verksamheter genom anmälningsplikt eller att detta bedöms olämpligt av andra skäl. Ett tredje kan vara att pröva anläggningar för att underlätta övergången till ett mer cirkulärt samhälle eftersom provningssystemet är byggt för att motverka olägenheter från det linjära samhället. EU:s förordning om återanvändning av avloppsvatten i jordbruket är ett exempel på tillståndsprövningar som behöver gå snabbt och enkelt för att gynna utvecklingen mot ett cirkulärt samhälle. I sådana lägen öppnar inte miljöbalken för en enklare statlig tillståndsprövning än den som funnits sedan länge.

Utredningen hade i uppdrag att utreda om en statlig anmälan kunde förenkla den statliga prövningen men utredningen har avslagit detta. Det är lätt att förstå att det blir administrativt omständligt att inom ramen för en redan igångsatt tillståndsprövning göra en särskild prövning av om en verksamhet som från början antogs medföra betydande miljöpåverkan inte gör det. Svenskt Vatten anser att det finns anledning att ifrågasätta grundantagandet och byta utgångspunkt.

---

¹ Naturvårdsverkets publikation Rening av avloppsvatten i Sverige 2018

² SCB statistiska meddelande MI22

Utred en statlig alternativ tillståndsprovning

Det tillståndsprovning vi föreslår skulle tydligt och redan från början reglera verksamheter som bör provas förenklat. Då behöver dessa inte särskiljas under en redan inledd provningsprocess hos länsstyrelsen. Genom ett förändrat grundantagande om små verksamheters miljöpåverkan skulle onödiga utredningsbördor och byråkrati kunna minska och handläggningstider kortas. En sådan reglering skulle även möjliggöra provning av fler reningsverk eller andra verksamheter under statens kontroll om EU kommer att reglera ännu fler, exempelvis fler ännu mindre reningsverk än dagens i ett reviderat avloppsdirektiv.

Staten kan inte få kontroll över genomförandet av viktiga EU-direktiv genom anmälningsplikt och den som driver verksamheten får en osäker kravbild. Det beror på att en anmälan resulterar i ett föreläggande med krav mot den juridiska personen medan ett tillstånd med krav i miljövillkor följer verksamheten som sådan oavsett vilken juridisk person som bedriver den. Tillståndet med sina villkor är rättsligt bindande även om den juridiska personen byts ut, vilket sker när en kommun bolagiserar VA-verksamheten, överläter VA-huvudmannskapet på ett bolag eller kommunalförbund eller lägger ut hela eller delar av driften på entreprenad till en annan kommun eller ett privat bolag.

Enligt EU:s direktiv om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) anses alla reningsverk för minst 150 000 personer (ca 15 st i Sverige) medföra en betydande miljöpåverkan. I direktivet finns sedan kriterier för hur medlemsstaterna ska bedöma om mindre reningsverk också kan ha en betydande miljöpåverkan. Regeringen har generellt satt den gränsen vid reningsverk för 2 000 personer (ca 430 st) oavsett var dessa finns i landet. Regeringens reglering rimmar inte med exemplen i regeringens svar till EU-kommissionen i överträdelseärendet om avloppsdirektivets kallt-klimat-undantag. I det svaret visar regeringen att flera reningsverk för mellan 2 000 och 10 000 personer inte påvisbart påverkar vattenmiljön. Så är det troligen för fler reningsverk och andra tillståndspliktiga verksamheter.

Svenskt Vatten föreslår regeringen att justera den generella gränsen till 10 000 pe, till förmån för bedömningar av hur betydande enskilda reningsverks miljöpåverkan kan vara i verkligheten. Gränsen 10 000 pe är också den storleksnivå vid vilken EU ställer specifika utsläppskrav i avloppsdirektivet om övergödande utsläpp. Justeringen och en ny statlig tillståndsprovning i miljöbalken bedömer vi skulle minska byråkratin för provning av några hundra tillståndspliktiga mindre reningsverk. Resurserna för att också pröva alla de vattenuttag som 11 kapitlet i miljöbalken reglerar som tillståndspliktiga men som idag saknar tillstånd skulle räcka bättre. Riskerna för att överbelasta systemet och för staten att tappa kontrollen över genomförandet av kommande EU-direktiv skulle minska.

Bara om en enskild verksamhet på goda grunder kan antas medföra betydande miljöpåverkan, exempelvis genom ökade eller otillräckligt minskade utsläpp av näringsämnen i en sjö vars vattenkvalitet har bara måttlig eller ännu sämre ekologisk status på grund av övergödning, skulle reningsverket eller verksamheten flyttas över från en enkel statlig tillståndsprovning till den nuvarande.

Två alternativ till statlig tillståndsprövning skulle mer proportionerligt mot nyttan av resursåtgång och handläggningstider fånga in mindre reningsverk i södra Sverige med utsläpp till övergödda sjöar eller små vattendrag med en högre ambition men förenklas för till exempel för reningsverk i norra Sveriges inland med utsläpp till näringsfattiga sjöar eller stora älvar. Genomförandet av EU-direktiv skulle säkerställas.

Utred ramtillstånd

Svenskt Vatten utgår från att EU i ett kommande reviderat avloppsdirektiv kommer skärpa kraven på landets reningsverk och vi utesluter inte att fler men mindre anläggningar kan komma att omfattas. En allmän iakttagelse är att EU-kommissionen tycks få allt mer lagstiftande makt delegerad till sig. Ett exempel är Dricksvattendirektivet enligt vilket Kommissionen får besluta om flera s.k. delegated acts flera år framåt i tiden. Sådan delegation beslutad genom enkel majoritet i parlamentet ger Kommissionen en mycket stor makt som parlamentet bara kan återta med kvalificerad majoritet. När ett enskilt land som Sverige har små möjligheter att påverka hur den lagstiftande makten brukas och att påverka den byråkrati som kan bli följden måste Sverige i gengäld ha ett smidigt system för att hantera situationen.

Skärpta krav som EU beslutar successivt under flera år och som Sverige sedan måste genomföra delvis genom generella föreskrifter, delvis genom prövning av nya reningsverk och delvis genom omprövning av tillstånd och senare genom omprövning en gång till av ännu fler reningsverk blir otympligt, kostsamt och överbyråkratiskt.

Regeringen bör därför överväga om ramtillstånd för reningsverk utan eller med enbart ett fåtal fasta miljövillkor kan vara en utväg. I så fall bör övriga krav läggas fast genom antingen ett anmälningsförfarande till länsstyrelsen som slutar i ett föreläggande med krav. För att tillstånd ska ge den drifttrygghet som krävs bör förfarandet begränsas till krav som behövs för att genomföra krav i nya EU-direktiv.